

Anexa nr. 2 la O.S.G.G. nr. 1025 / 19.11.2024

SCRISOARE DE AȘTEPTĂRI

NECESARĂ SELECȚIEI ȘI EVALUĂRII MEMBRILOR CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE ȘI DIRECTORILOR SOCIETĂȚII NAȚIONALE DE TRANSPORT GAZE NATURALE TRANSGAZ S.A.

PENTRU PERIOADA 2025-2029

Secretariatul General al Guvernului (S.G.G.), în calitate de autoritate publică tutelară și acționar majoritar al Societății Naționale de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A. (S.N.T.G.N. Transgaz S.A.), societate cu sediul social în Municipiul Mediaș, Jud. Sibiu, Piața C. I. Motaș, nr. 1, cod 551130, înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. J32/301/2000, cod unic de înregistrare RO 13068733, deținător al 110.221.440 acțiuni, reprezentând 58,5097% din capitalul social, în consultare cu ceilalți acționari ai societății, elaborează prezenta Scrisoare de așteptări, în temeiul prevederilor O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare și ale H.G. nr. 639/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 109/2011, privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice.

Scrisoarea de așteptări, face parte din setul de documente obligatorii cu care începe procesul de selecție a membrilor consiliului pentru întreprinderile publice, este parte din componenta inițială a planului de selecție și stabilește așteptările acționarilor privind performanțele societății și ale organelor de administrare și conducere ale acesteia, precum și politica autorității publice tutelare, pe o perioadă de 4 ani, respectiv 2025 – 2029, urmărind dezvoltarea relațiilor de cooperare bazate pe încredere reciprocă, cu respectarea principiilor transparentei, responsabilității, eficienței economice și profitabilității S.N.T.G.N. Transgaz S.A.

I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND SOCIETATEA

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. s-a înființat în anul 2000, în baza H.G. nr. 334/28 aprilie 2000, privind reorganizarea Societății Naționale de Gaze Naturale "Romgaz" S.A., hotărâre publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194/04.05.2000.

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. este operatorul tehnic al Sistemului Național de Transport gaze naturale și asigură îndeplinirea în condiții de eficiență, transparentă, siguranță, acces nediscriminatoriu și competitivitate a strategiei naționale stabilite pentru transportul intern și internațional al gazelor naturale, dispecerizarea gazelor naturale, cercetarea și proiectarea în domeniul transportului de gaze naturale, cu respectarea legislației și a standardelor naționale și europene de calitate, performanță, mediu și dezvoltare durabilă.

Prin Ordinul ANRE nr. 3/22 ianuarie 2014 privind aprobarea certificării Societății Naționale de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A. ca operator de transport și de sistem al Sistemului Național de Transport al gazelor naturale, s-a stabilit ca Societatea Națională de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A. să fie organizată și să funcționeze după modelul "operator de sistem independent".

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. a fost printre pionierii unei noi etape de dezvoltare în economia națională, fiind o societate deschizătoare de drumuri în procesul de implementare a managementului profesionist privat.

Structura acționariatului S.N.T.G.N. Transgaz S.A. se prezintă astfel:

- 58,5097% - Statul Român reprezentat prin S.G.G. - 110.221.440 acțiuni;
- 41,4903% - Free float - 78.160.064 acțiuni.

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. este societate listată la Bursa de Valori București și este administrată în sistem unitar. Consiliul de Administrație al S.N.T.G.N. Transgaz S.A. în perioada 2021-2025 este format din 5 administratori și a fost selectat și numit conform prevederilor O.U.G. nr.109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare.

Activitatea Consiliului de Administrație se desfășoară în baza prevederilor:

- Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Codului de Guvernanță Corporativă al BVB;
- Actului Constitutiv al S.N.T.G.N. Transgaz S.A., actualizat;
- Regulamentului ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operatorii de piață, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului de Administrație (ROF CA).

II. SINTEZA STRATEGIEI GUVERNAMENTALE ÎN CARE S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. ACȚIONEAZĂ

România se află în plin proces de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), cel mai important obiectiv de țară, după aderarea la Uniunea Europeană și NATO, iar una dintre prioritățile guvernamentale în această perioadă o reprezintă îmbunătățirea guvernanței corporative a tuturor întreprinderilor publice din România, prin implementarea principiilor elaborate de către OCDE.

Necesitatea optimizării guvernanței corporative în întreprinderile publice se axează atât pe raționamente economice cât și tehnice, sociale și de mediu. Companiile românești de stat sunt vectori importanți ai redresării și relansării economice, ai echilibrării bugetului de stat, funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea acestora având o largă influență asupra ansamblului economiei, prin efectul de multiplicare. În același timp însă, obiectivele guvernamentale de bună gestionare a participațiilor statului înseamnă totodată o mai bună monitorizare a performanțelor, o orientare nu numai pe aspecte financiare, ci și pe aspecte de bună guvernare, transparentă și integritate.

Prezența statului ca acționar în întreprinderile publice trebuie să fie una activă, motivată de necesitatea de informare continuă și de asigurare a unei guvernanțe corporative transparente și responsabile pornind de la așteptările cu privire la nevoile pe care trebuie să le acopere statul și

anume: controlul asupra resurselor naturale, monopol natural, serviciu public, rațiuni strategice comerciale, mai ales că statul trebuie să acționeze în interes public, în beneficiul tuturor cetățenilor țării. Guvernul României consideră că, printr-o politică rațională, echilibrată, prudentă și axată pe rezultate în administrarea participațiilor în economie și, mai ales, printr-un cadru de guvernanță corporativă aliniat la principiile OCDE, statul își poate îmbunătăți substanțial rolul său de acționar.

Printre principalele obiective cuprinse în Programul de Guvernare, privind întărirea rolului statului ca acționar și asigurarea sustenabilității acestui proces pe termen mediu și lung, se numără:

- întărirea guvernanței corporative la companiile de stat în vederea îmbunătățirii performanței acestora;
- alinierea la standardele internaționale în domeniu, cu accent asupra standardelor de guvernanță corporativă ale OCDE; adoptarea acestor standarde este dezirabilă atât din punctul de vedere al modernizării managementului întreprinderilor publice, cât și ca un pas important în ceea ce privește atingerea țintei privind aderarea României la OCDE;
- implementarea principiilor de guvernanță corporativă în întreprinderile publice și anume: etică și integritate, profesionalism și performanță; transparență și predictibilitate, responsabilitate și delimitarea deciziei; creșterea nivelului de profesionalism și performanță al managementului în întreprinderile publice prin aplicarea celor mai bune modele și practici de guvernanță corporativă;
- alinierea la principiile OCDE prevăzute în Ghidul pentru Întreprinderi Multinaționale privind Conduita Responsabilă în Afaceri, respectiv: drepturile omului, angajabilitate și relații industriale, mediu, mită și alte forme de corupție, protecția consumatorului, știință, tehnologie și inovație, competiție și fiscalitate.
- asigurarea unei performanțe financiare și operaționale sustenabile a întreprinderilor publice prin implementarea reformei 9 din PNRR - Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat.; prin implementarea reformei se dorește creșterea eficienței și profitabilității întreprinderilor publice, transparentizarea în ceea ce privește monitorizarea performanței acestora și, nu în ultimul rând, desfășurarea unor proceduri transparente și competitive pentru selectarea membrilor în consiliile de administrație/supraveghere; implementarea de măsuri în vederea asigurării securității energetice în contextul liniilor programatice ale UE ce vizează decarbonizarea și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și consolidarea ei din perspectiva aprovisionării cu carburanți și gaze naturale prin constituirea unui sistem pentru menținerea stocurilor obligatorii în conformitate cu legislația europeană;
- promovarea de investiții în domeniul energetic, în special în domeniul energiilor curante;
- asumarea de către România prin PNRR a eliminării treptate a producției de energie pe bază de cărbune până în anul 2032;
- începerea efectivă a proiectelor de exploatare a gazelor naturale offshore din Marea Neagră;
- realizarea de investiții în extinderea rețelei de transport și distribuție a gazelor naturale, cu accent pe implementarea de rețele inteligente de transport și distribuție;
- participarea la inițiativele europene de încurajare a dezvoltării tehnologii pe bază de hidrogen, pentru a atinge pragul de competitivitate economică și de utilizare la scară largă, cu o contribuție esențială la securitatea energetică și susținerea atragerii de investiții în soluțiile tehnologice moderne care au atins un grad de maturitate și care au fost suficient testate pentru a funcționa în condiții de eficiență economică;
- participarea activă în cadrul inițiativelor europene ce vizează investițiile în tehnologii de stocare, promovarea și utilizarea pe scară largă a bateriilor electrice în capacitați de

- capturare a CO₂, în utilizarea și/sau stocarea CO₂, prin identificarea și valorificarea materiilor prime rare;
- crearea unui mediu de reglementare competitiv, transparent și predictibil, bazat pe consultare publică de substanță, care să constituie fundamentele pietelor libere și competitive de energie;
- realizarea unui sistem modern de guvernanță în sectorul energetic prin acționarea asupra depolitizării și independenței autorităților de reglementare și a companiilor de stat, asupra simplificării circuitului burocratic, în sensul transparentizării și al digitalizării, pentru a avea o guvernanță corporativă și competență la toate nivelurile; crearea unui cadru legislativ și de reglementare transparent, stabil și coerent; listarea la bursă, acolo unde este fezabil, a companiilor din sectorul energetic pentru a crește gradul de transparență al actului managerial și pentru investiții bazate pe principii de eficiență economică și neutralitate tehnologică, păstrând controlul strategic al statului român;
- menținerea sprijinului oferit Republicii Moldova în ceea ce privește energia electrică și gazele naturale;
- realizarea unei industrii cu impact minim asupra mediului pentru atenuarea schimbărilor climatice, adresând provocări precum reducerea emisiilor industriale de gaze cu efect de seră, eficiență energetică și a utilizării resurselor prin tehnologii mai curate, abordări industriale ecologice și programe de sensibilizare sporită privind mediul;
- implementarea reformelor asumate prin Programul Național de Redresare și Reziliență, în special îmbunătățirea capacității instituționale, guvernanță corporativă, atingerea țintelor europene de decarbonizare;
- implementarea obiectivelor asumate prin Mecanismului de Redresare și Reziliență pentru crearea cadrului instituțional și finanțier de implementare a proiectelor celor 6 piloni: tranziție verde; transformare digitală; creștere economică intelligentă, sustenabilă și inclusivă; coeziune socială și teritorială; sănătate și reziliență instituțională; copii, tineri, educație și competențe.

O nouă politică națională este necesară în actualul context european. Asigurarea securității energetice reprezintă obiectivul esențial al noii politici energetice, în acord cu contextul european al unei viitoare piețe integrate. Se va asigura tranziția verde și digitalizarea sectorului energetic prin promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, a eficienței energetice și a tehnologiilor. Decarbonizarea furnizării de energie, având în vedere ținta asumată la nivelul UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% față de nivelul din 1990, poate fi realizată doar prin mărirea capacităților de producție nucleare. La nivel regional, independența energetică trebuie să fie noul obiectiv strategic. În acest context, independența energetică a României devine un prim obiectiv al guvernului.

România are ca obiective transpunerea și aplicarea Pactului verde european (Green Deal), strategiile, planurile și legislația acțiunilor-cheie aferente prin elaborarea și implementarea unui Pact verde pentru România, care să particularizeze obiectivele europene la realitățile și posibilitățile naționale, așa încât noul cadrul de dezvoltare durabilă, justă și intruzivă să asigure o tranziție ecologică eficientă economic, suportabilă social și axată pe competitivitate, inovație și decarbonizare.

Deoarece întreprinderile publice reprezintă un vector important de redresare economică și echilibrare a bugetului de stat, funcționalitatea, solvabilitatea și lichiditatea acestor societăți având o influență considerabilă asupra ansamblului economiei, prin efectul de multiplicare, necesitatea implementării și respectiv, îmbunătățirea guvernantei corporative, trebuie să susțină aceste rațiuni prin excelență economice.

Așteptările statului ca acționar în întreprinderile publice vizează trecerea acestora de la obiectivul privind maximizarea profitului anual la obiective strategice precum: *implementarea de programe sustenabile de investiții pe termen mediu și lung, investiții care să răspundă obiectivelor asumate de România în ceea ce privește Pactul ecologic european, neutralitatea climatică, redresarea economică, valorificarea eficientă a oportunităților de business, dezvoltarea activității de cercetare și inovare, digitalizare, dezvoltarea capitalului uman, transparență, etică și integritate, implementarea modelelor de bune practici de guvernanță corporativă, competitivitate și dezvoltare durabilă.*

În centrul întregii legislații privind guvernanța corporativă pentru întreprinderile publice din România se situează ideea implementării transparente a managementului asigurat de administratori profesioniști, integri, cu viziune și care să fie responsabili, eficienți și competitivi în raport cu așteptările financiare și nefinanciare ale acționarilor și obiectivele de performanță stabilite.

Sectorul energetic contribuie în mod esențial la procesul de dezvoltare durabilă a României, prin influența profundă asupra calității vieții, a competitivității economiei, a mediului înconjurător și a climei. Pentru a susține așteptările consumatorilor de energie, sectorul energetic din România trebuie să devină mai eficient economic, mai avansat tehnologic și mai puțin poluant. Creșterea calității sistemului de guvernanță energetică în România constituie un fundament pentru realizarea tuturor celorlalte obiective strategice.

Statul deține un rol important în sectorul energetic, prin funcțiile de legiuitor, reglementator și implementator de politici energetice, pe de o parte, și prin cea de deținător și administrator de active sau acționar semnificativ, pe de altă parte - atât în segmentele de monopol natural (transportul și distribuția de energie electrică și gaz natural), cât și în producție.

Conștientizarea și responsabilizarea că activele statului trebuie administrate cu aceeași atenție și competență ca și cele private trebuie să devină o prioritate strategică, un pas important în viitorul economiei țării, unde companiile cu capital de stat au un aport extrem de mare la dezvoltarea economică.

Sistemul energetic românesc reprezintă un domeniu extrem de important, atenția specială de care se bucură acesta rezultând atât din importanța lui pentru întreaga economie națională, cât și din necesitatea respectării angajamentelor asumate de România față de Uniunea Europeană și celelalte instituții și organisme internaționale.

În contextul multiplelor modificări ale cadrului de reglementare și legislativ, european și național, definirea și implementarea unei strategii energetice naționale pe termen mediu și lung, eficace și competitivă, viabilă și flexibilă aliniată la cerințele standardelor europene, reprezintă vectorul ce poate determina redresarea economiei naționale, atragerea de investiții și finanțări externe, inclusiv fonduri europene, prin mecanismele de finanțare puse la dispoziție de UE, în sectoarele cheie, creșterea competitivității economice, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport, protecția și îmbunătățirea calității mediului, așezarea economiei naționale pe un trend de dezvoltare durabilă.

Privatizarea sectorului energetic românesc are ca obiectiv atragerea de investiții în vederea modernizării și dezvoltării acestuia și obținerea unei competitivități reale în contextul integrării piețelor energetice pe plan regional. Ea poate transforma actorii sistemului energetic românesc din interni în regionali, asigurând premisele pentru formarea și consolidarea pieței energetice regionale în spațiul sud - est european și cel comunitar.

Asigurarea unor performanțe financiare și nefinanciare sustenabile, creșterea eficienței economice și a profitabilității, maximizarea valorii companiei, eliminarea risipei și corupției, abordarea și

gestionarea prudentă a riscului, transparentizarea activității, eliminarea blocajelor și disfuncționalităților în economie, asigurarea unui management profesionist, performant, care să creeze plusvaloare pentru sectorul energetic și implicit pentru economia națională sunt doar câteva dintre aspectele actualului context energetic național și european.

III. VIZIUNEA GENERALĂ A AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE ȘI A ACȚIONARILOR CU PRIVIRE LA MISIUNEA ȘI OBIECTIVELE S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.

Secretariatul General al Guvernului, în calitate de autoritate publică tutelară precum și de acționar majoritar, dar și ceilalți acționari, urmăresc ca S.N.T.G.N. Transgaz S.A. să performeze ca operator de transport și sistem pe piața internațională a gazelor naturale, să devină un lider pe piața energetică din regiune, cu un sistem național de transport gaze naturale modern, integrat la nivel european și un sistem de management performant.

În consens cu cerințele politicii energetice europene, misiunea acționarului majoritar, Statul Român prin Secretariatul General al Guvernului și a celorlalți acționari este îndeplinirea în condiții de eficiență, transparență, siguranță și competitivitate a strategiei energetice naționale stabilite pentru transportul intern și internațional al gazelor naturale, dispecerizarea gazelor naturale și cercetarea-proiectarea în domeniul transportului de gaze naturale.

În perioada noului mandat, 2025-2029, principalele obiective urmărite, sunt atât continuarea cu responsabilitate, eficiență, transparență și profesionalism față de toate părțile interesate a drumului deschis pentru construcția și dezvoltarea unui viitor solid și performant al sectorului energetic românesc, cât și realizarea unor obiective noi care să răspundă viziunii energetice europene și naționale, prezentate în Programul de Guvernare, Strategia Energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC), Pactul Ecologic European, Strategia Națională a Hidrogenului 2023 -2030 (SNH), Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Principalele obiective urmărite sunt:

- **continuitatea activității/proiectelor investiționale** privind reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea SNT pe principalele direcții de consum; interconectarea SNT cu sistemele de transport gaze naturale ale țărilor vecine; dezvoltarea de noi infrastructuri de transport gaze naturale spre vestul Europei; asigurarea accesului nediscriminatoriu la SNT; asigurarea și consolidarea securității energetice; diversificarea surselor de aprovizionare cu gaze naturale și a rutelor de transport;
- **eficacitatea operațională** - implementarea de rețele inteligente de transport; asigurarea unei performanțe financiare și operaționale sustenabile a societății; implementarea managementului participativ în toate domeniile de acțiune ale societății; dezvoltarea culturii organizaționale și a performanțelor profesionale; integrarea principiilor și practicilor de bună guvernanță corporativă în modelul de business;
- **dezvoltarea durabilă/sustenabilă** în contextul linilor programatice ale Uniunii Europene ce vizează decarbonizarea și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; implementarea măsurilor din Strategia de Decarbonizare și Climă a companiei; creșterea eficienței energetice prin implementarea unui sistem de management al energiei (ISO 50001); participarea la inițiativele europene de încurajare a dezvoltării tehnologilor pe bază de hidrogen, transport gaze naturale în amestec cu hidrogen.

Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport (SNT) gaze naturale în perioada 2024-2033 elaborat de S.N.T.G.N. Transgaz S.A. în conformitate cu prevederile Legii

nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale cu modificările și completările ulterioare, cu obiectivele naționale propuse prin draftul Strategiei Energetice Naționale 2025-2035 cu perspectiva anului 2050, prin Planul Național Integrat pentru Energie și Schimbări Climatice 2021-2030 (PNIESC) actualizat, prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și prin Strategia Națională a Hidrogenului 2023 -2030 (SNH), este depus la ANRE pentru aprobare și răspunde cerințelor politicii energetice europene privind:

- asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale;
- creșterea gradului de interconectare a rețelei naționale de transport gaze naturale cu rețeaua europeană;
- creșterea flexibilității rețelei naționale de transport gaze naturale;
- liberalizarea pieței gazelor naturale;
- crearea pieței de gaze naturale integrate la nivelul Uniunii Europene;
- asigurarea raccordării terților la sistemul de transport gaze naturale, conform reglementărilor specifice, în limitele capacitaților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;
- asigurarea alimentării cu gaze naturale a localităților din România;
- asigurarea raccordării la rețeaua de gaze naturale a noilor investiții generatoare de locuri de muncă;
- dezvoltarea sistemului de transport astfel încât acesta să fie compatibil cu amestecul treptat de hidrogen în gazele naturale, conform țintelor europene, în baza unor analize detaliate care să includă aspectele tehnice și economice relevante;
- elaborarea strategiei societății pentru cuplarea ecosistemelor de hidrogen și a centrelor industriale cu sistemul integrat de transport pe conducte al hidrogenului la nivelul UE ;
- asigurarea unei tranziții etapizate către o activitate neutră din punct de vedere climatic și consolidarea rezilienței la schimbările climatice;
- îndeplinirea cerințelor și reglementările naționale și internaționale (privind clima)/Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice.

Programele anuale și multianuale reprezintă principalele instrumente în planificarea, bugetarea și monitorizarea realizării lucrărilor de investiții pentru modernizarea și dezvoltarea SNT, a lucrărilor de reparații și reabilitare și a serviciilor de asigurare a menenanței SNT.

IV. ÎNCADRAREA S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. ÎNTR-UNA DIN CATEGORIILE DE SCOPURI ALE ÎNTreprinderii PUBLICE

Societatea Națională de Transport Gaze Naturale Transgaz S.A. este întreprindere publică în sensul prevederilor art. 2 pct.2 lit. b) din O.U.G. nr. 109/2011, cu modificările și completările ulterioare.

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. este persoană juridică română având forma juridică de societate pe acțiuni și își desfășoară activitatea în conformitate cu legile române și cu Actul Constitutiv, actualizat.

Conform prevederilor art. 100, punctele 83, respectiv 84 din Legea 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu actualizările și completările ulterioare, sistemul de transport este definit ca fiind ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale, conform reglementărilor tehnice specifice, prin care se asigură preluarea gazelor naturale extrase din perimetrele de exploatare sau a celor provenite din import și livrarea către distribuitorii, clienții direcți, la înmagazinare, și către beneficiarii din diverse țări; respectiv Sistemul Național de Transport (SNT) este sistemul de transport situat pe teritoriul României și care se află în proprietatea publică a statului.

Obiectul principal de activitate al S.N.T.G.N. Transgaz S.A. este - **Transporturi prin conducte - cod CAEN 4950** - activitate definită de lege ca fiind activitatea organizată pentru vehicularea gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport gaze naturale (SNT) sau prin alte sisteme de transport. De asemenea, S.N.T.G.N. Transgaz S.A. desfășoară complementar și alte activități conexe/secundare pentru susținerea obiectului principal de activitate în conformitate cu legislația în vigoare și Actul Constitutiv, actualizat.

Transgaz deține statutul de monopol în transportul gazelor naturale din România și vehiculează circa 90% din totalul gazelor naturale consumate.

V. ASIGURAREA DE CĂTRE S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. A OBLIGAȚIEI DE SERVICIU PUBLIC DE TRANSPORT GAZE NATURALE

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. este operatorul tehnic al Sistemului Național de Transport (SNT) al gazelor naturale care asigură îndeplinirea în condiții de eficiență, transparență, siguranță, acces nediscriminatoriu și competitivitate, a strategiei naționale privind transportul intern și internațional al gazelor naturale, dispecerizarea acestora precum și cercetarea și proiectarea în domeniul, cu respectarea cerințelor legislației europene și naționale, a standardelor de calitate, performanță, mediu și dezvoltare durabilă.

Potrivit cadrului de reglementare aplicabil sectorului de gaze naturale, S.N.T.G.N. Transgaz S.A. desfășoară activitatea de transport gaze naturale în baza legislației sectoriale specifice, a Acordului de concesiune încheiat cu Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon, aprobat prin H.G. nr. 668/2002, cu modificările și completările ulterioare și a Licenței de operare a sistemului de transport al gazelor naturale nr.1933 acordată prin Decizia nr. 3911/20.12.2013, actualizată, emisă de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE).

Activitatea de transport gaze naturale constituie serviciu public de interes național fiind inclusă în segmentul reglementat al pieței interne de gaze naturale. Serviciul de transport gaze naturale este prestat în regim de monopol natural pe bază de tarif stabilit de către ANRE.

S.N.T.G.N. Transgaz S.A., în calitate de operator al SNT, are obligația, în conformitate cu prevederile legale privind măsurile pentru asigurarea siguranței în aprovisionarea cu gaze naturale și ale reglementărilor Uniunii Europene, să realizeze interconectările cu sistemele similare de transport gaze naturale din țările vecine, în vederea creării condițiilor tehnice și tehnologice pentru asigurarea siguranței în aprovisionarea cu gaze naturale a regiunii Central - Est Europene.

Obligațiile și responsabilitățile ce revin pe de o parte Secretariatului General al Guvernului iar pe de celalătă parte S.N.T.G.N. Transgaz S.A., vor fi duse la îndeplinire cu responsabilitate și eficiență, în conformitate cu cadrul legal incident.

VI. POLITICA DE DIVIDENDE ȘI DE VĂRSĂMINTE DIN PROFITUL NET APPLICABIL S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.

Secretariatul General al Guvernului, în calitate de autoritate publică tutelară precum și de acționar majoritar, dar și ceilalți acționari, vor urmări maximizarea pe termen lung a valorii societății și implicit a valorii dividendului. Politica de dividende va fi una responsabilă, prudentă și predictibilă

adecvată situației specifice societății și care să respecte și nevoile investiționale de dezvoltare ale acesteia.

Obiectivul principal este asigurarea unui echilibru între politica de dividende și cea privind asigurarea fondurilor necesare pentru programele investiționale angajate de societate pentru dezvoltare și modernizare.

În prezent, O.U.G. nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, reglementează repartizarea unei cote de minimum 50% din profit ca vărsământ/dividend la bugetul de stat sau bugetul local.

Se așteaptă ca administratorii S.N.T.G.N. Transgaz S.A. să elaboreze, să aprobe și să publice "Politica de dividende", aşa cum aceasta este solicitată de Noul Cod de Guvernări Corporativă al BVB.

VII. POLITICA DE INVESTIȚII APPLICABILĂ S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.

România se află în fața unei oportunități istorice. Cadrul Financiar Multianual al U.E. 2021-2027 și programul Next Generation EU vor aduce țării noastre un sprijin financiar substanțial care va fi utilizat pentru investiții în infrastructură, educație, sănătate, agricultură, mediu sau energie, precum și pentru modernizarea marilor sisteme publice. Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) este un instrument nou propus de Comisia Europeană la data de 28 mai 2020 ca instrument european de relansare economică în urma crizei provocată de noul coronavirus. Din anvelopa generală, România ar urma să beneficieze de o alocare de aproximativ 28,5 miliarde de Euro din care 13,6 miliarde euro sub formă de granturi și 14,9 miliarde euro sub formă de împrumuturi și împrumuturi – 16,7 miliarde de Euro.

Aceste fonduri vor sprijini relansarea și transformarea economică a României și de aceea întreprinderile publice la care statul este acționar majoritar trebuie să deruleze programe sustenabile de investiții, în vederea dezvoltării activității lor pe termen lung, ținând cont de oportunitățile de piață ale momentului, precum și de tendințele sociale și economice. Guvernul se așteaptă ca întreprinderile publice să își îndrepte în mod responsabil atenția asupra cercetării, dezvoltării și inovării, precum și asupra investițiilor vizând tranziția verde, transformarea digitală, creșterea economică intelligentă, durabilă și incluzivă.

Proiectele de investiții în dezvoltarea și modernizarea Sistemului Național de Transport (SNT) gaze naturale, în extinderea acestuia, vor ține seama de principalele cerințe pe care acesta trebuie să le asigure în actuala dinamică a pieței regionale de gaze naturale. Având în vedere ultimele evoluții și tendințe în domeniul traseelor de transport gaze naturale la nivel european, este evidentă profilarea a două surse importante de aprovizionare cu gaze naturale: gazele naturale din regiunea Mării Caspice și gazele naturale descoperite în Marea Neagră.

Astfel, investițiile propuse de operatorul de transport și sistem (OTS) gaze naturale, S.N.T.G.N. Transgaz S.A., în Planul de dezvoltare al Sistemului Național de Transport (PDSNT) gaze naturale pentru perioada 2022-2031 revizuit în august 2023 și aprobat prin Decizia ANRE nr.1956/04.08.2023 și respectiv cele cuprinse în PDSNT 2024 - 2033, supus spre aprobare ANRE, sunt investiții strategice pentru dezvoltarea infrastructurii naționale de transport gaze naturale, pentru asigurarea și consolidarea securității energetice și conformitatea sistemului cu cerințele reglementărilor europene în domeniu.

Responsabilizând importanța societății atât ca motor al activităților din economia națională cât și ca vector de creștere economică a țării, prin rolul său în dezvoltarea sectorului energetic și transformarea României într-o putere energetică a Europei, Statul Român și S.N.T.G.N. Transgaz S.A. au demarat unul dintre cele mai mari, complexe și importante programe de dezvoltare a infrastructurii de transport gaze naturale din România în ultimii ani, cu proiecte de investiții estimate la peste 9 miliarde euro (de ex: *Proiectul BRUA – faza 2; Coridorul de transport gaze naturale Marea Neagră - Podișor, Dezvoltări în zona de NV a României, Interconectarea Sistemului Național de Transport gaze naturale cu sistemul similar din Serbia, Creșterea capacitatei de transport pe interconectare cu Bulgaria (Giurgiu – Ruse), Coridoare pentru transportul gazelor naturale în amestec cu hidrogenul*).

Pentru dezvoltarea durabilă a infrastructurii de transport gaze naturale din România, prin Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport gaze naturale pe următorii 10 ani, S.N.T.G.N. Transgaz S.A. propune un amplu program investițional pentru dezvoltarea strategică și durabilă a infrastructurii de transport gaze naturale din România care să permită alinierea SNT la cerințele de transport și operare europene urmărind totodată și conformitatea acesteia cu cerințele reglementărilor europene în domeniul protecției mediului:

- consolidarea rolului S.N.T.G.N. Transgaz S.A. ca operator de transport și sistem gaze naturale pe piața energetică europeană, regională și națională, urmărind cerințele UE privind asigurarea unui grad adecvat de interconectivitate cu țările vecine și potențialul de exploatare a zăcămintelor de gaze naturale descoperite în Marea Neagră;
- creșterea flexibilității rețelei naționale de transport gaze naturale;
- crearea unor rute de transport gaze naturale la nivel regional pentru a asigura transportul gazelor naturale provenite din noi surse de aprovizionare;
- crearea infrastructurii necesare preluării și transportului gazelor naturale din perimetrele offshore în scopul valorificării acestora pe piața românească și pe alte piețe din regiune;
- extinderea infrastructurii de transport gaze naturale pentru îmbunătățirea aprovizionării cu gaze naturale a unor zone deficitare și accesul terților;
- dezvoltările SNT în conformitate cu prevederile legale, investiții care să permită extinderea SNT în zone cu sisteme de distribuții nou înființate;
- crearea pieței unice integrate la nivelul Uniunii Europene.

Pozitia geostrategică, resursele de energie primară, proiectele de investiții majore în infrastructura de transport gaze naturale pot ajuta România să devină un jucător semnificativ în regiune, însă doar în condițiile în care va ține pasul cu progresul tehnologic și va reuși să atragă finanțările necesare.

Prin proiectele propuse pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale, prin implementarea unor sisteme inteligente de control, automatizare, comunicații și management al rețelei, S.N.T.G.N. Transgaz S.A. urmărește atât maximizarea eficienței energetice pe întreg lanțul de activități desfășurate, precum și crearea unui sistem intelligent de transport gaze naturale, eficient, fiabil și flexibil.

Având în vedere programul complex și extins de investiții, autoritatea publică tutelară și acționarii doresc ca administratorii S.N.T.G.N. Transgaz S.A. să aibă în vedere dezvoltarea afacerii prin optimizarea absorbției fondurilor europene și crearea unei structuri de finanțare eficiente și flexibile.

Urmărind obiectivele propuse, autoritatea publică tutelară și acționarii așteaptă și doresc ca administratorii și managementul companiei să acționeze cu responsabilitate, prudență și transparență față de toate părțile interesate, pentru continuitatea activității, a proiectelor, pentru

asigurarea și consolidarea securității energetice, continuarea creșterii eficacității operaționale, optimizarea performanțelor, dezvoltarea durabilă a societății.

VIII. AȘTEPTĂRILE AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE ȘI ALE ACȚIONARILOR CU PRIVIRE LA COMUNICAREA CU ORGANELE DE ADMINISTRARE ȘI CONDUCERE ALE S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A.

Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și ceilalți acționarii, doresc să sprijine activitatea S.N.T.G.N. Transgaz S.A. într-un mod constructiv și transparent și să lucreze îndeaproape cu membrii organelor de administrare și conducere pentru a identifica modalități de optimizare a performanțelor companiei și de gestionare eficientă a acesteia.

Acționarii se angajează la întărirea răspunderii strategice, la îmbunătățirea gestionării activelor întreprinderii publice și la clarificarea așteptărilor lor cu privire la dezvoltarea societății și creșterea performanțelor acesteia. Aceste priorități sunt posibile prin îmbunătățirea comunicării dintre administratori și acționari, pentru a sprijini o înțelegere a așteptărilor acționarilor, a priorităților guvernamentale, a nivelurilor de responsabilitate și a alinierii cu prioritățile strategice ale societății.

Este important ca fiecare dintre aceștia să se informeze reciproc cu privire la orice aspect cu impact material asupra societății și/sau asupra intereselor acționarilor, inclusiv informații cu privire la riscurile identificate care pot influența îndeplinirea planului de administrare.

Consiliul de administrație va redacta, transmite și publica rapoarte semestriale și anuale cu privire la îndeplinirea indicatorilor de performanță și a Planului de Administrare.

Consiliul de administrație trebuie să coopereze îndeaproape cu toți acționarii, pentru a asigura informarea în timp util și comunicarea constantă cu privire la direcțiile strategice de administrare ale societății.

Transmiterea documentelor de raportare în termenele prevăzute de lege și a actelor administrative prevăzute de legislația în materie precum și a oricăror altor informații pe care acționarii le consideră necesare reprezintă exemple de bună comunicare între societate și acționari.

Orice deviere de la indicatorii de performanță stabiliți trebuie notificată autorității publice tutelare și acționarilor, după caz, în cel mai scurt timp posibil, de îndată ce organele de administrare și conducere ale întreprinderii publice determină că o astfel de deviere este foarte probabilă. Este important ca administratorii să informeze acționarii în timp util de orice risc de deviere de la performanța așteptată. Astfel, ne așteptăm ca administratorii să efectueze o quantificare a riscurilor și să consulte în timp util acționarii dacă se așteaptă la devieri semnificative de la obiectivele previzionate.

Pentru o comunicare și informare transparentă cu toate părțile interesate, bunele practici de guvernanță corporativă prevăd ca administratorii companiei să desfășoare o activitate transparentă și să se asigure de publicarea pe pagina de internet a S.N.T.G.N. Transgaz S.A. a tuturor informațiilor publice prevăzute de legislația aplicabilă.

IX. AȘTEPTĂRILE AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE ȘI ALE ACȚIONARILOR PRIVIND CALITATEA ȘI SIGURANȚA SERVICIILOR

Calitatea serviciului public național de transport gaze naturale este o preocupare constantă atât a Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și a celorlalți acționari.

Astfel, autoritatea publică tutelară și acționarii S.N.T.G.N. Transgaz S.A. doresc ca administratorii companiei să acorde o atenție deosebită îmbunătățirii calității serviciilor de transport gaze naturale, creșterii siguranței în exploatarea și funcționarea Sistemului Național de Transport intern și internațional gaze naturale, dispecerizării gazelor naturale și să asigure monitorizarea acestor servicii conform cu Standardul de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale aprobat de ANRE.

Standardul de performanță al serviciului de transport gaze naturale reglementează criteriile de calitate comercială prin stabilirea unor indicatorii de performanță pentru asigurarea serviciului de transport gaze naturale și a serviciilor auxiliare realizate de către operatorul sistemului de transport (OST). Gradul de realizare al indicatorilor de performanță, stabiliți prin Standardul de performanță a serviciului de transport gaze naturale, se monitorizează anual și face parte din categoria indicatorilor cheie de performanță nefinanziari.

Se așteaptă de la administratorii societății să continue și să dezvolte programele asumate privind implementarea sistemului TQM (Total Quality Management) pe linia serviciului de transport gaze naturale, a modernizării și dezvoltării infrastructurii de transport gaze naturale dar și programele asumate în domeniul calității și măsurării gazelor, protecției mediului și securității sistemelor și proceselor operaționale ale companiei.

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. deține un **Sistem de Management Integrat Calitate – Mediu, Sănătate și Securitate Ocupațională** implementat și certificat în conformitate cu **SR EN ISO 9001:2015, SR EN ISO 14001:2015 și SR ISO 45001:2018** și prin urmare, administratorii trebuie să acționeze în spiritul acestor reguli și proceduri.

Consiliul trebuie să înțeleagă schimbările emergente legate de tehnologia informației și inteligența artificială, astfel încât să atenueze risurile pentru securitatea cibernetică. Trebuie să se acorde timp risurilor și oportunităților IA și securității cibernetice de pe agenda Consiliului, pentru a asigura înțelegerea protecției cibernetice.

S.N.T.G.N. Transgaz S.A. va dezvolta continuu Sistemul de Control Intern Managerial, conform prevederilor Ordinului nr. 600/2018 al Secretarului General al Guvernului privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Anual se va elabora o informare privind desfășurarea procesului de monitorizare a performanțelor, respectiv privind desfășurarea procesului de gestionare a risurilor la nivelul societății, conform prevederilor Ordinului nr. 600/2018 al Secretarului General al Guvernului art. 5 alin. (9), standardul 7 - Monitorizarea performanțelor și standardul 8- Managementul riscului.

X. ETICĂ, INTEGRITATE ȘI GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ

Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și ceilalți acționarii, urmăresc ca administratorii societății să acționeze în continuare în consens cu cerințele Codului de Guvernanță al BVB, cele ale Codului Etic și ale Regulamentului de Guvernanță Corporativă, precum și în spiritul responsabilității și practicilor transparente de afaceri.

Conducerea și salariații cunosc și susțin valorile etice și valorile entității, respectă și aplică reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interes, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor.

~~Codul de etică este comunicat salariaților pentru a fi consultat și cunoscut de către aceștia.~~

Conducerea executivă înlesnește comunicarea deschisă de către salariați a preocupărilor acestora în materie de etică și integritate, prin desemnarea unui consilier de etică care să monitorizeze respectarea normelor de conduită.

Gestionarea informațiilor privilegiate trebuie să fie efectuată asigurând un tratament egal pentru toți acționarii societății.

Tranzacțiile cu părțile afiliate reprezintă un alt aspect important ce ține de etica S.N.T.G.N. Transgaz S.A., iar respectarea de către societate a reglementărilor interne cu privire atât la acestea, cât și la gestionarea conflictelor de interes, la acordarea de sponsorizări, sunt așteptări concrete pe care Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și ceilalți acționarii le au de la administratorii S.N.T.G.N. Transgaz S.A.

Deoarece aceste reglementări cerute prin legislația privind guvernanța corporativă, sunt implementate la nivelul societății, Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și ceilalți acționarii se îndreaptă cu precădere către:

- conformitatea totală a societății cu viitoarele cerințe legislative incidente;
- creșterea interesului acordat pentru informarea corespunzătoare a participanților la piață și pentru îmbunătățirea continuă a transparenței la nivelul S.N.T.G.N. Transgaz S.A.;
- cunoașterea și susținerea valorilor etice și a valorilor societății, respectarea și aplicarea reglementărilor cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interes, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor, conform prevederilor Ordinului Secretarului General al Guvernului nr.600/2018, standardul 1 - Etică și integritate.

XI. MEDIUL DE AFACERI ÎN CARE OPEREAZĂ ȘI RISURILE LA CARE ESTE EXPUSĂ SOCIETATEA

Managementul riscului

Managementul riscului reprezintă unul dintre conceptele cheie pentru obținerea succesului pe termen lung. Prin aplicarea eficientă a principiilor managementului riscului și gestionarea optimă a risurilor identificate se poate evita impactul negativ al acestora asupra activității și performanțelor economice și financiare ale societății.

Conducerea trebuie să organizeze și să implementeze un proces de management al risurilor care să faciliteze realizarea obiectivelor stabilite în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate, în conformitate cu cerințele Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Managementul risurilor va avea în vedere identificarea și evaluarea risurilor asociate activităților și obiectivelor societății, identificarea posibilelor cauze ale risurilor, stabilirea strategiei de gestionare a risurilor, monitorizarea implementării măsurilor de control și revizuirea acestora în funcție de eficacitatea rezultatelor, precum și de raportare periodică a situației risurilor.

Pentru gestionarea eficientă a procesului de management al riscurilor la nivelul societății, conducerea asigură actualizarea procedurii de sistem care să stabilească un cadrul general unitar de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor.

Managementul riscurilor trebuie să fie adaptat dimensiunii, complexității și mediului specific activităților Societății, în scopul diminuării sau eliminării probabilității și impactului riscurilor.

Managementul riscului trebuie să facă parte integrală din procesele de management și de luare a deciziilor.

Managementul riscului este abordat pe două niveluri, respectiv prin analiza PEST și gestionarea riscurilor, după cum urmează:

Analiza PEST (politic, economic, social și tehnologic) reprezintă o analiză a impactului și tendințelor generale ale mediului extern elaborată din perspectiva factorilor politici, economici, socio - culturali și tehnologici care pot avea influențe directe/indirecte asupra activității economice a S.N.T.G.N. Transgaz S.A.

P	<p>Factori politici și legislativi</p> <p>Reglementările guvernamentale și politice pot genera constrângeri sau oportunități pentru societate și cuprind atât legi și politici comerciale, fiscale și bugetare, legi și norme de mediu precum și legi în domeniul muncii și protecției sociale, s.a. domenii. Factorii politico-legislativi pot avea asupra societății un dublu impact, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ impact pozitiv în contextul acționariatului S.N.T.G.N. Transgaz S.A. care pot proveni din sfera acestor factori și care au posibilitatea sușinerii unor inițiative de modificări legislative cu influență pozitivă asupra activității societății și ▪ impact negativ din perspectiva ritmului accelerat și al varietății schimbărilor legislative, inclusiv al celor ce vizează cadrul de reglementare specific societății. Pe termen mediu și lung acestea impiedică asupra implementării programelor strategice.
E	<p>Factori economici</p> <p>Economia mondială se află într-o dintr-o dintre cele mai puternice crize economice, perioadă care se răspândește și asupra economiei României, având în vedere dependența acesteia de mecanismele economice globale și integrarea ei în lanțuri de valoare europene și globale.</p> <p>Tinând seama de faptul că S.N.T.G.N. Transgaz S.A. deține monopolul natural în operarea Sistemului Național de Transport și în mod direct activitatea sa este expusă influențelor factorilor macroeconomici (ratele dobânzilor, disponibilitatea creditului, rata inflației, fiscalitate, cursurile de schimb, rata șomajului, s. a.) societatea trebuie să acționeze cu prudență și responsabilitate în ceea ce privește activitatea desfășurată și să se alinieze la cerințele reglementărilor pentru a-și menține viabilitatea operațională și economică.</p>
S	<p>Factori sociali</p> <p>Având în vedere specificul activității S.N.T.G.N. Transgaz S.A., factorii sociali dețin o importanță aparte, date fiind următoarele elemente: asigurarea resurselor umane calificate necesare înlocuirii personalului după pensionarea sau retragerea acestuia; atitudinea față de mediu și comunitate, acționari și angajați, asigurarea echilibrului între motivație și remunerare, evoluția socială în zonă și în județ, șomajul, etc.</p>

T

Factori tehnologici ce pot influența dezvoltarea societății sunt reprezentați de tehnologii îmbunătățite sau noi, de modernizările aduse instalațiilor și echipamentelor utilizate în activitatea de exploatare și mențenanță a SNT, în activitatea IT și de comunicații, s.a.

Așteptarea Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și a celorlalți acționari o reprezintă îmbunătățirea continuă a procesului de management al riscului prin optimizarea cadrului conceptual și metodologic instituit la nivelul S.N.T.G.N. Transgaz SA.

Gestionarea riscurilor

Prin natura activităților desfășurate, societatea este expusă riscurilor care ar putea afecta în mod negativ activitatea, situația financiară și/sau rezultatele sale operaționale. Dintre acest riscuri menționăm: *Riscul politic; Riscuri privind mediul economic; Riscuri legate de modificarea reglementărilor fiscale aplicabile; Riscul asociat intervenției guvernamentale în sectoarele principale de infrastructură; Impactul proiectelor concurente asupra activității; Modificarea cadrului de reglementare specific pieței gazelor naturale; Fluctuația sezonieră; Prețurile gazelor naturale din România; Riscuri privind caracterul reglementat al activității de transport gaze naturale; Variațiile prețului gazelor naturale achiziționate de S.N.T.G.N. Transgaz S.A. pentru consum de gaze în SNT și pentru echilibrarea SNT; Riscuri privind regimul informațiilor clasificate; Riscuri financiare, de creditare, curs valutar, rata dobânzii, piața de capital, s.a; riscuri privind securitatea cibernetică, s.a.*

Factori de risc finanțier

Prin natura activităților efectuate, Societatea este expusă unor riscuri variante care includ: riscul de piață (inclusiv riscul monetar, riscul de rată a dobânzii privind valoarea justă, riscul de rată a dobânzii privind fluxul de trezorerie și riscul de preț), riscul de credit și riscul de lichiditate.

Programul Societății privind managementul riscului se concentrează asupra imprevizibilității piețelor finanțiere și caută să minimalizeze potențialele efecte adverse asupra performanțelor finanțiere ale Societății. Societatea nu utilizează instrumente finanțiere derivate pentru a se proteja de anumite expunerile la risc.

Riscul de piață

Riscul valutar

Societatea este expusă riscului valutar prin expunerile la diferite devize, în special la EUR. Riscul valutar este asociat activelor și obligațiilor recunoscute. Societatea nu întreprinde acțiuni formale de minimalizare a riscului valutar aferent operațiunilor sale. Societatea nu aplică contabilitatea acoperirii împotriva riscului. Conducerea consideră că Societatea este acoperită în ce privește riscul valutar, având în vedere că încasările în devize (în special veniturile din transport internațional) sunt utilizate pentru stingerea obligațiilor exprimate în devize.

Riscul de preț

Societatea este expusă riscului prețului mărfurilor aferent gazului natural achiziționat pentru consumul propriu.

Riscul de rată a dobânzii privind fluxul de trezorerie și valoarea justă

Societatea este expusă riscului ratei dobânzii prin depozitele la bânci și împrumuturile încheiate cu dobândă variabilă. Societatea nu a încheiat nici un fel de angajamente în vederea diminuării riscului.

Riscul de credit

Riscul de credit este legat în special de numerar și echivalente de numerar și de creațele comerciale. Societatea a elaborat o serie de politici prin aplicarea cărora se asigură că vânzările de produse și servicii se efectuează către clienții corespunzători.

Riscul de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea de numerar suficient și disponibilitatea de fonduri printre-o valoare adecvată a facilităților de credit angajate.

Societatea previzionează fluxurile de trezorerie. Funcția financiară a societății monitorizează continuu cerințele de lichiditate ale companiei pentru a se asigura că există numerar suficient pentru a răspunde cerințelor operaționale, menținând în același timp un nivel suficient al facilităților de împrumut neutilizate în orice moment, astfel încât compania să nu încalce limitele sau acordurile de împrumut (unde e cazul) pentru niciuna din facilitățile sale de împrumut.

Aceste previziuni iau în calcul planurile S.N.T.G.N. Transgaz S.A. de finanțare a datoriei, respectarea acordurilor, respectarea obiectivelor interne referitoare la indicatorii din bilanțul contabil și, dacă e cazul, a reglementărilor externe sau a dispozițiilor legale. Departamentul financiar al Societății investește numerarul suplimentar în conturi curente purtătoare de dobândă și în depozite la termen, alegând instrumente cu maturități adecvate sau lichiditate suficientă pentru a oferi cadrul adecvat, stabilit conform prevederilor menționate mai sus.

Managementul riscului de capital

Obiectivele S.N.T.G.N. Transgaz S.A. legate de administrarea capitalului se referă la menținerea capacitații societății de a-și continua activitatea cu scopul de a furniza compensații acționarilor și beneficii celorlalte părți interesate și de a menține o structură optimă a capitalului astfel încât să reducă costurile de capital.

Nu există cerințe de capital impuse din exterior. La fel ca și celelalte companii din acest sector, societatea monitorizează capitalul pe baza gradului de îndatorare.

Estimarea valorii juste

Valoarea justă a instrumentelor financiare care sunt tranzacționate pe o piață activă se bazează pe prețurile de piață cotate la sfârșitul perioadei de raportare. Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă este stabilită prin intermediul tehniciilor de evaluare.

Administratorii trebuie să ia măsuri, conform prevederilor Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 art. 5 și standardul 8 Managementul riscului, pentru:

- gestionarea eficientă a procesului de management al risurilor la nivelul societății, conducerea asigură actualizarea procedurii de sistem care să stabilească un cadrul general unitar de identificare, evaluare și gestionare a risurilor;

- elaborarea și actualizarea permanentă a registrului riscurilor, care să cuprindă toate tipurile de riscuri menționate anterior, riscuri determinate atât de factorii interni cât și externi, în vederea minimizării impactului acestora asupra activității societății;
- stabilirea profilului de risc, care oferă o imagine de ansamblu cuprinzând evaluarea generală, documentată a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă societatea;
- stabilirea limitei de toleranță la risc asumată de societate în procesul decizional și al strategiei de afaceri;
- elaborarea și actualizarea Planului de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative la nivelul societății;
- elaborarea anuală a unei informări privind desfășurarea procesului de management al riscurilor.

XII. AȘTEPTĂRILE AUTORITĂȚII PUBLICE TUTELARE ȘI ALE ACȚIONARILOR PRIVIND CHELTUIELILE DE CAPITAL, REDUCEREA CHELTUIELILOR ȘI ALTE ASPECTE ALE ACTIVITĂȚII

Așteptarea Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și a celorlalți acționari doresc ca în următorii patru ani, administratorii S.N.T.G.N. Transgaz S.A. să acționeze pentru performanța financiară sustenabilă a societății urmărind, dar fără a se limita la acestea:

- realizarea proiectelor de investiții cuprinse în programul de dezvoltare al societății cu respectarea cadrului legal incident și a principiilor de eficiență, urmărind asigurarea siguranței în aprovisionarea cu gaze naturale și creșterea gradului de interconectare a rețelei naționale de transport gaze naturale la rețeaua europeană;
- monitorizarea creanțelor restante și aplicarea de măsuri pentru recuperarea acestora;
- reducerea pierderilor, plășilor restante, consumurilor și a costurilor operaționale prin intensificarea controlului bugetării, angajării și utilizării resurselor patrimoniale;
- asigurarea performanței financiare și economice sustenabile și a stabilității operaționale;
- predictibilitatea cash-flow-ului dat fiind caracterul reglementat al activității de transport gaze naturale;
- dimensionarea optimă a necesarului de resurse umane în raport cu nevoile reale de activitate și dezvoltare ale societății;
- optimizarea productivității muncii;
- asigurarea unei gestiuni patrimoniale eficiente și a unui sistem predictibil de raportare și de control al indicatorilor de performanță;
- asigurarea încadrării indicatorilor de performanță în nivelele asumate;
- îmbunătățirea calității planificării și execuției programelor investiționale de modernizare și dezvoltare, a programelor de reparații, reabilitare și asigurare a menenanței SNT;
- întărirea nivelului de control intern și intensificarea acțiunilor de monitorizare a proceselor și sistemelor din companie;
- optimizarea și eficientizarea sistemelor și proceselor de management din societate, a calității execuției proceselor operaționale și alinierea acestora la cerințele Sistemul de Management Integrat Calitate Mediu (SMICM) și a standardelor moderne de performanță și competitivitate.

Obiectivele de performanță pe care trebuie să le atingă administratorii S.N.T.G.N. Transgaz S.A. și care sunt urmărite de acționarul majoritar, Statul Român, prin Secretariatul General al

Guvernului împreună cu ceilalți acționari urmează a se negocia și aproba conform prevederilor legale în vigoare.

AȘTEPTĂRI NEFINANCIARE ALE ACȚIONARILOR SOCIETĂȚII

În definirea și stabilirea așteptărilor nefinanciare, Secretariatul General al Guvernului, în calitate de APT și acționar majoritar, precum și a celorlalți acționari au în vedere ca acestea să nu prejudicieze îndeplinirea așteptărilor financiare legate de asigurarea performanței financiare sustenabile, îmbunătățirea profitabilității și controlul riguros al costurilor.

Pentru S.N.T.G.N. Transgaz S.A., așteptările nefinanciare vizează, dar fără a se limita la acestea:

- optimizarea procesului de implementare a principiilor de guvernanță corporativă, etică și integritate;
- promovarea unei culturi corporative care se bazează pe valori și comportamente etice;
- management responsabil, strategii sustenabile și menținerea certificării Managementului integrat Calitate – Mediu, Sănătate și Securitate Ocupațională;
- creșterea satisfacției clienților, partenerilor de afaceri, furnizorilor și a calității serviciilor prestate;
- creșterea eficienței energetice și reducerea impactului negativ al proceselor tehnologice asupra mediului înconjurător (protecția mediului);
- implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern/managerial pentru protejarea investiției făcută de acționari în companie și activele acesteia, care să sprijine administratorii în evaluarea anuală a eficacității mecanismelor de control și audit;
- îmbunătățirea procesului de formare, instruire și dezvoltare profesională a personalului;
- optimizarea modelului de politică de responsabilitate socială corporativă și susținere a coeziunii sociale;
- alinierea la cerințele cadrului de reglementare european și național privind transportul de gaze naturale – politica de conformitate;
- consolidarea și diversificarea relațiilor de cooperare și colaborare atât în plan intern cât și extern;
- îmbunătățirea procesului de comunicare generală, internă și externă, de comunicare corporativă a societății, a capitalului de imagine;
- optimizarea procesului privind managementul risurilor;
- sustenabilitatea managementului sistemelor și proceselor din cadrul societății.

Indicatorii de performanță finanziari și nefinancieri pentru perioada 2025-2029, stabiliți conform H.G. nr. 639/2023 privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, au în vedere și relevanța acestora pentru activitatea societății și sunt împărțiți după următoarele categorii:

I. Indicatori financiari:

Nr crt.	Obiective financiare	Categorie de indicatori financiari	Indicatori financiari	Formula de calcul	U.M.	nivel orientativ propus (țintă)				
						2025	2026	2027	2028	2029
Strategia întreprinderii publice										
1.	Realizarea proiectelor de investiții cuprinse în programul de dezvoltare al societății cu respectarea	Politica de investiții	Rata cheltuielilor de capital	Rata cheltuielilor de capital = (Cheltuieli de capital) / (Total active) x100	%	12,89	7,08	4,05	3,20	2,52
2.	cadrului legal incident și a principiilor de eficiență, urmărind asigurarea siguranței în aprovisionarea cu gaze naturale și creșterea gradului de interconectare a rețelei naționale de transport gaze naturale la rețeaua europeană	Rata lichidități curente	Rata lichidități curente	Rata lichidității curente = Active curente (circulante)/Datorii curente	Număr	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
3.	Finanțarea	Raportul dintre datorie/EBITDA	EBITDA = Profit net + Cheltuieli cu dobânzi + Cheltuieli cu impozite + Cheltuieli cu deprecierea + Cheltuieli cu amortizarea	Număr	5,76	3,66	3,60	3,24	2,86	
4.	Asigurarea performanței financiare și economice sustenabile și a	Operațiuni	Rata de rotație a activelor	Rata de rotație a activelor = Cifra de afaceri netă/Vaoroarea medie a tuturor activelor	%	25,88	27,65	26,20	25,71	25,92

5.	stabilităii operaționale	Rentabilitatea activelor	$ROA = \frac{\text{Profit net}}{\text{Total active}}$	%	3,89	6,61	6,79	6,82	7
6.		Marja de profit net = Profit net / Cifră de afaceri netă t	Marja de profit net = $\frac{\text{Profit net}}{\text{Cifră de afaceri netă t}}$	%	15,68	24,10	25,58	25,72	25,66
7.	Politica de dividende*	Rata de plată a dividendelor	$\text{Rata de plată a dividendelor} = \frac{\{\text{Dividente plătite (aferente an } t\}}{\text{Profit net (afferent an } t\)} \times 100$	%	36,01	40,25	37,67	38,14	38,71

* Repartizarea profitului net sub formă de dividende s-a făcut conform prevederilor O.G. nr.64/2001 privind repartizarea profitului la societățile nationale, companiile nationale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regile autonome, cu modificările și completările ulterioare, a precizărilor aprobată prin Ordinul MFP nr.144/2005 privind approbarea Precizărilor penru determinarea sumelor care fac obiectul repartizării profitului conform O.G.nr.64/2001 privind repartizarea profitului la societățile nationale, companiile nationale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr.769/2001, cu modificările și completările ulterioare și a prevederilor Legii 227/2015 privind Codul Fiscal, respectiv să se repartizeze sub formă de dividende 50% din profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit și acoperirea destinațiilor prevăzute la art. alin(1) lit. a)-d), respectiv:

- a) rezerve legale;
- b) alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege;

c) constituirea surseilor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente acestor împrumuturi externe.

II. Indicatori nefinanciari:

Nr crt.	Obiective nonfinanciare	Categorie de indicatori nefinanciari	Indicatori nefinanciari	Formula de calcul	U.M.	nivel orientativ propus (țintă)				
						2025	2026	2027	2028	2029
Strategia întreprinderii publice										
1.	Creșterea satisfacției clientilor, partenerilor de	Indicatori referitori la clienți	Scorul satisfacției clientilor	Scor de satisfacție clienti t = total număr evaluări de 4 și 5 /total număr evaluări t-1	%	95	95,2	95,4	95,6	95,8

Nr crt.	Obiective nonfinanciare	Categorie de indicatori nefinancieri	Indicatori nefinancieri	Formula de calcul	U.M.	nivel orientativ propus (țintă)				
						2025	2026	2027	2028	2029
2.	afaceri, furnizorilor și a calității serviciilor prestate	Monitorizare Strategie de Dezvoltare*		Realizarea proiectelor FID din Planul de dezvoltare pe 10 ani = acțiuni realizate+acțiuni demarate/acțiuni propuse	%	100	100	100	100	100
3.	Orientații către servicii publice	Indicatori de performanță ai serviciului de transport gaze naturale		Realizarea ţintelor prevăzute în Standardul de performanță pentru serviciului de transport și de sistem al gazelor naturale pentru indicatorii $IP_0^1 \geq 90\%, IP_1^1 \geq 90\%, IP_1^2 \geq 95\%, IP_1^3 \geq 95\%, IP_1^4 \geq 95\%, IP_1^5 \geq 95\%, IP_2^1 \geq 95\%, IP_2^2 \geq 95\%, IP_2^3 \geq 95\%, IP_2^4 \geq 95\%, IP_2^5 \geq 95\%, IP_3^1 \geq 98\%, IP_3^2 \geq 98\%, IP_3^3 \geq 98\%, IP_3^4 \geq 98\%, IP_3^5 \geq 98\%, IP_4^1 \geq 98\%, IP_4^2 \geq 98\%, IP_4^3 \geq 98\%, IP_4^4 \geq 98\%, IP_4^5 \geq 98\%, IP_5^1 \geq 98\%, IP_5^2 \geq 98\%, IP_5^3 \geq 98\%, IP_5^4 \geq 98\%, IP_5^5 \geq 98\%, IP_6^1 \geq 98\%, IP_6^2 \geq 98\%.$	%	100	100	100	100	100
4.	Îmbunătățirea procesului de formare, instruire și dezvoltare profesională a personalului.	Indicatori legati de angajați		Numărul mediu de ore formare per angajat = Total număr de ore de formare / Număr total de angajați t	Număr	21	22	23	24	25
5.	Management responsabil, strategii sustenabile și menținerea certificării	Instituirea unui sistem de siguranță a angajaților		Confirmarea instituirii sistemului	DA/NU	DA	DA	DA	DA	DA

Nr crt.	Obiective nonfinanciare	Categorie de indicator nefinanciar	Indicatori nefinanciari	Formula de calcul	U.M.	nivel orientativ propus (țintă)				
						2025	2026	2027	2028	2029
6.	Managementului integrat Calitate – Mediu, Sănătate și Securitate Ocupațională	Rata membrilor independenți în consiliul de administrație $t = \frac{\text{Numărul total de membri neexecutivi și independenți în consiliul de administrație}}{\text{Numărul total de membri din consiliul de administrație}} \cdot 100\%$	Rata membrilor independenți în consiliul de administrație $t = \frac{\text{Numărul total de membri din consiliul de administrație}}{\text{Numărul total de membri din consiliul de administrație}} \cdot 100\%$	Indicatori legati de guvernanță corporativă, etică și integritate	Numărul de ședințe ale consiliului de administrație susținute de-a lungul anului t	Număr	60	60	60	60
8.	Optimizarea procesului de implementare a principiilor de guvernanță corporativă, etică și integritate	Stabilirea politicilor de gestionare a riscurilor	Confirmarea stabilitării politicilor	DA/NU	DA	DA	DA	DA	DA	DA

*Acest indicator cuprinde și monitorizarea proiectelor de investiții în SNT (modernizare, dezvoltare, cercetare, etc)

III. Indicatori necomerciali:

Nr crt.	Obiective nonfinanciare	Categorie de indicator nefinanciar	Indicatori nefinancieri	Formula de calcul	U.M.	nivel orientativ propus (țintă)			
						2025	2026	2027	2028
Strategia întreprinderii publice									
1.	Dimensionarea optimă a necesarului de resurse umane în raport cu nevoile reale de activitate și dezvoltare ale societății	Crearea de locuri de muncă	Număr echivalent normă întreagă de angajați	Numărul de angajați cu echivalent normă întreagă t = Numărul total de ore lucrătoare pentru toți angajații conform contract u/Numărul de ore lucrătoare pentru un angajat care lucrează cu normă întreagă t	Număr	4.005	4.010	4.015	4.020
2.	Egalitate de gen	Egalitate de gen	Rata cadrelor superioare de conducere de sex feminin	Rata cadrelor superioare de conducere de sex feminin t/Numărul de cadre superioare de conducere t	%	31	31,50	32	32,50

